

**भटक्या जमातीतील लोहार या जातीच्या
व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे देणेबाबत व
त्या प्रमाणपत्राची तपासणी करणेबाबत**

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक-सीबीसी २००६/प्र.क्र.१९५/मावक-५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : १५ जून, २००६

परिपत्रक :- लोहार ही जात इतर मागासवर्गाच्या यादीमध्ये अनुक्रमांक ९२/३१३ वर समाविष्ट केली होती. तथापि राज्य मागासवर्ग आयोग, पुणे यांनी शासनास सादर केलेल्या अहवालातील शिफारशीनुसार लोहार ही जात इतर मागासवर्गाच्या यादीतून वगळून ती आता नव्याने भटक्या जमातीच्या यादीमध्ये अनुक्रमांक ८ वर लोहार ही मुख्य जात समाविष्ट केली असून तीच्या तत्सम जाती म्हणून गाडी लोहार, घिसाडी लोहार, घिसाडी, चितोडी लोहार, राजपूत लोहार, पांचाळ लोहार, खाती, खातवाढी, जिनगर इत्यादिंचा समावेश केला आहे. लोहार जातीच्या विद्यार्थ्यांच्या शाळा सोडल्याच्या दाखल्यामध्ये गाडी लोहार, पांचाळ लोहार अशा नोंदी आढळतात व अशा विद्यार्थ्यांच्या वडिलांच्या संबंधीत कागदपत्रांमध्ये लोहार/हिंदु लोहार अशा नोंदी आढळतात. त्यामुळे लोहार जातीच्या मुलांना/उमेदवारांना जातीची प्रमाणपत्रे मिळण्यास अडचणी निर्माण झालेल्या आहेत. याकरिता असे स्पष्ट करण्यात येते की, लोहार जातीच्या ज्या विद्यार्थ्यांच्या/ उमेदवारांच्या शाळा सोडल्याच्या दाखल्यामध्ये गाडी लोहार, पांचाळ लोहार अशा नोंदी आहेत. अशा विद्यार्थ्यांच्या/उमेदवारांच्या किंवा त्यांच्या वडिलांच्या स्वतःच्या रक्त नात्यातील व्यक्तींच्या जातीच्या नोंदी ज्या कागदपत्रांमध्ये घेतल्या जातात, त्या कागदपत्रांमध्ये **हिंदु लोहार/लोहार** अशा नोंदी असल्यास, त्यांना **लोहार** म्हणून भटक्या जमातीचे प्रमाणपत्र देण्यास हरकत नसावी. **लोहार** म्हणून भटक्या जमातीचे प्रमाणपत्र मिळविलेल्या विद्यार्थ्यांचे/उमेदवारांचे प्रमाणपत्र तपासणीसाठी संबंधीत जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे तपासणीसाठी प्राप्त झाल्यानंतर ते तपासतांना वरील सूचना समितीने विचारांत घ्याव्या.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला
असुन त्याचा संगणक संकेतांक २००६०६१५१३०४५६००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(ना. ना. भडीकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
मुख्य महानगर दंडाधिकारी,
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हा दंडाधिकारी,
सर्व उप विभागीय अधिकारी (महसूल)
तथा उप विभागीय दंडाधिकारी,
सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी तथा तहसिलदार,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा खंडपीठ - नागपूर,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा खंडपीठ - नागपूर,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा खंडपीठ- औरंगाबाद,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा खंडपीठ - औरंगाबाद,
संचालक समाजकल्याण/ विजाभज, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
संचालक, उच्च व तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
संचालक, माध्यमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक, प्राथमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक, आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक,
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
सदस्य सचिव, राज्य मागासवर्ग आयोग, पुणे,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,

त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अद्यपत्याखालील सर्व
विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख यांना हयाबाबतच्या सूचना द्याव्यात.

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी/ सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

सर्व जिल्हा परिषदांचे समाजकल्याण अधिकारी,
जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, बृहन्मुंबई/ मुंबई उपनगरे,
महा संचालक, माहिती व जनसंपर्क महा संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
निवड नस्ती, का- मावक-५